Sanaartornermut Ataatsimiititaliaq
Inatsisartut Allattoqarfiat
inatsisartut@inatsisartut.gl

Assilinera uunga:
Ataatsimiititaliap allattaa, Lasse Juhl Morthorst
lajum@ina.alla.gl

UKA2026/239 pillugu Sanaartornermut Ataatsimiititaliamit apeqqutinut akissut

Dato: 20-10-2026
Sagsnr.: 2024 - 24465
AKT. ID.: 26945338

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf.: (+299) 34 50 00
E-mail: box909@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Apeqqut 1: Sillimmasiinissamut pisussaaffeqarnerup annertussusaa

- *Kalaallit Nunaanni angallatit qassit sillimmasiinissamut pisussaaffimmut ilaanersut naatsorsuutigineqarpa, qassillu sillimmateqareerpat piumasaqaatinut siunnersuutigineqartunut naammassinnissimasunik?*

Akissut: Umiarsuit nunatsinni angerlarsimaffeqartutut, 20-llu imaluunniit sinnerlugit bruttotonsillit nalunaarsorsimasut 2026-mi februaarip 18-iani 117-iupput. Peqqussut atuutilerpat umiarsuit taakku umiiarnermi qaqitsinnermut sillimmasernissaminnut pisussaaffeqassapput.

Umiarsuit pineqartut qassit umiiarnermi qaqitsinnermut sillimmasiissuteqareernersut pillugu Ineqarnermut, Attaveqaasersuutinut, Isorliunerusunut Upalungaarsimanermullu Naalakkersuisoqarfik paasissutissaateqanngilaq. Naalakkersuisoqarfiup paasivaa, umiarsuit anginerusut amerlasuut kaskomik sillimmasiissuteqareersut, taassumallu aamma umiiarnermi qaqitsinnermut aningaasartuutit matussusertarlugit.

Apeqqut 2: Angallataatilinnut aningaasatigut kingunissat

- *Angallataatilinnut pineqartunut matumani pingaartumik aalisartunut sumiiffinnilu inuussutissarsiortunut sillimmasiinissamut aningaasartuutissatut naatsorsuutigineqartut pillugit paasissutissat suut pigineqarpat?*

Akissut: Kalaallit Nunaanni sillimmasiisarfiit arlaannaalluunniit umiiarnermi qaqitsinnermut immikkut sillimmasiissutinik massakkut neqerooruteqarneq ajormata, umiiarnermi qaqitsinnermut aningaasartuutit umiarsuup kaskomik sillimmasiissutaanit matussuserneqassapput. Umiarsuup angissusaa apeqqutaalluni, kaskomik sillimmasiissut nalinginnaasumik 15.000 koruunit, 45.000 koruunillu akornanni akeqartarpoq. Siunissami umiiarnermi qaqitsinnermut immikkut sillimmasiissutinik nunami neqerooruteqartoqartalissappat, umiarsuup angissusaa apeqqutaatillugu Danmarkimi akit 450 koruuninit, 5.000 koruuninut nikerartoq assigipajaassagaa naatsorsuutigineqarpoq.

- *Angallatinut pisoqaanerusunut sillimmasiinissaq pissutsit immikkut ittut atuutsillugit ajornarnerunissaa Naalakkersuisunit naatsorsuutigineqarpa?*

Akissut: Angallatinik ajoquteqanngitsunik sillimmasiinissaq unammillernartoqassasoq Naalakkersuisut naatsorsuutiginngilaat. Naalakkersuisut naatsorsuutigaat, angallatit illersorneqarsinnaasumik angallatigineqarsinnaasut, angallatillu suut unammillernartoqanngitsumik sullimmaserneqarsinnaasut akornanni naapertuuttoqassasoq.

Apeqqut 3: Namminersorlutik Oqartussat aningaasartuutaat sipaarutissatullu naatsorsuutigineqartut

- *Ukiuni tallimani kingullerni umiiaarsimasunik qaqitsinermut Namminersorlutik Oqartussat aningaasartuutaat qanoq annertutiginersut, aningaasartuutinillu qanoq annertutigisut angallatinik piginnittunit akileqquneqarsimanersut Naalakkersuisunit ilisimatitsissutigineqarsinnaava?*

Akissut: Umiiarsimasunik qaqitsinermut Ineqarnermut, Attaveqaasersuutinut, Isorliunerusunut Upalungaarsimanermullu Naalakkersuisoqarfiup nammineerluni aningaasartuutigisimasani kisiisa massakkut nassuiaatigisinnaavai. Taamaakkaluartoq umiarsualiviit avataanni umiiarsimasunik qaqitsinerni, avatangiisinut atatillugu aningaasartuuteqartoqarsinnaasarpoq.

Ineqarnermut, Attaveqaasersuutinut, Isorliunerusunut Upalungaarsimanermullu Naalakkersuisoqarfik umiiarsimasunik qaqitsinermut 2025-mi 2.233.017 koruuninik aningaasartuuteqarpoq. Naalakkersuisoqarfik 2026-mi 312.463 koruunit atorpai, ukiorlu naatinnagu suli 200.000 koruunit missaannik atuissalluni naatsorsuutigalugu.

- *Aaqqissuussinermit nutaamit ukiumut qanoq annertutigisumik sipaaruteqartoqarnissaa naatsorsuutigineqarpa?*

Akissut: Siunnersuutip kingunerisaanik ataatsimut sipaarutissatut naatsorsuutigineqartut, Naalakkersuisoqarfiup naatsorsornikuunngilai. Taamaakkaluartoq paasissutissiissutigineqarsinnaavoq, umiarsuit sillimmasiissuteqarsimagaluarpata 2025-mi, 2026-milu 3 mio. koruuningajaat sipaarutigineqarsinnaagaluarmata.

Umiiarsimasunik qaqitsinissamut aningaasartuutit naalakkersuisoqarfiup aallaavittut akilertussaammagit, umiarsuarnillu piginnittut akiliisinniarneqarnissaannut periarfissat killeqarsimammata, umiiarsimasunik qaqitsinissamut Naalakkersuisoqarfik manna tikillugu tunuarsimaarnikuuvoq. Tamanna pillugu aatsaat umiiarsimasut umiarsualivimmi ajoqutaatillugit, avatangiisinut sunniuteqaratarsinnaatillugit imaluunniit qanoq iliuuseqartoqanngippat umiarsuit kiveratarsinnaappata aatsaat umiiarsimasunik qaqitsisoqartarpoq.

Tamanna pillugu naatsorsuutigineqarpoq, sillimmasiissutit annertunerusumik matussusiisinnaanngorpata, talittarfimmi inissaq atorluarneqartussanngorluni siunissami umiarsuit amerlanerusut umiarsualivimmit qaqinneqarsinnaanngussasut.

Inatsimmut allannguutissatut siunnersuut siunnersuutigineqanngippat, umiarsuit taakku pisorpaalunni ima aarlerinartigilerpata aatsaat qaqitsinissaq kinguartinneqarsinnaajunnaarluni uninngatiinnarneqartassapput. Tamanna inuussutissarsiutilinnut, umiarsualivimmilu nalinginnaasumik atuisunut allanut ajoqutaalluni Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviinut inissaalatsivioreersunut artukkiissaaq.

Apeqqut 4: Umiiarnikut piginnittuunermullu tunngasut ersarluttut

- *Kalaallit Nunaanni umiarsualivinni nunattalu imartaani umiarsuit umiiarnikullu qimanneqarnikut qanoq iliorfigineqarpat?*

Akissut: Siullermik piginnittoq nammineerluni qaqitsinissaa siunertaralugu, najukkami umiarsualivinni pisortap angallammik piginnittoq attavigisarpaa. Piginnittup angallat qaqitsikkusunngippagu imaluunniit qaqitsissinnaanngippagu, ingerlariaqqinnissami angallatip angissusaa, iliuuseqarfigineqarnissaanullu periarfissat apeqqutaasarput.

Angallatit mikinerusut qaqinneqarsinnaakkajuttarput, qanorlu iliuuseqarfigineqarnissaat pillugu isummernissap tungaanut nunamiissinnaasarlutik. Angallatit anginerusut imaaliallaannaq qaqinneqarsinnaanngitsut pillugit umiarsualivimmi pisortaq Ineqarnermut, Attaveqaasersuutinut, Isorliunerusunut Upalungaarsimanermullu Naalakkersuisoqarfimmut attaveqartarpoq, angallatillu qaqinneqarnissaanut periarfissat naalakkersuisoqarfiup misissorlugit aallartittarlugit.

Angallatit anginerusut nalinginnaasumik isaterneqartarput. Isaterinissarli aallartinneqartinnagu angallat aningaasatigut naleqarnersoq misissorneqaqqaatarput. Naliliisartup alaannaannulluunniit atanngitsup angallammik misissuilluni nalinganik naliliineratigut tamanna pisarpoq.

Angallat aningaasatigut naleqanngitsoq naliiinerup takutippagu, naalakkersuisoqarfik e-Boksikkut imaluunniit allakkatigut piginnittoq pisortatigoortumik peqqussummik nassissinnaavaa. Piginnittup angallammik nammineerluni qaqinnissaanut peqqussummi naleqquttumik piffissaliisoqartarpoq, piinngippagulu piginnittumut akiligassanngorlugu qaqi paasissutissiissutigineqartarluni. Piginnittup peqqussut piffissaliussap iluani malinngippagu, najukkami suliassinneqartartoq angallammik qaqitseqqullugu attavigineqartarpoq.

- *Angallat nalunaarsorneqarsimanngippat imaluunniit piginnittunut tunngasut paasineqarsinnaanngippata piginnittuianut akisussaaffiup inissinneqarnissaa qanoq qulakkeerneqassava?*

Akissut: angallat nalunaarsorneqarsimanngippat imaluunniit piginnittoq paasineqarsinnaanngippat, akisussaasutut piginnittup paasinissaanut erseqqissumik naliliisoqartariaqarpoq. Tamanna ilaatigut angallat pillugu paasissutissanik takuneqarsinnaasunik, matumani aamma nalunaaqutsersuinernik, siornatigut nalunaarsuutinik, uppernarsaatinilu allanik misissuinikkut kiisalu najukkameersunik,k oqartussanillu attuumassuteqartunik allanik paasissutissanik piniarnikkut pisinnaavoq.

Piginnittoq paasineqarsinnaanngippat, umiiarsimasup qaqinneqarnissaanut akisussaaffik aalajangersimasumut inissikkuminaassinnaavoq. Umiiarneq umiarsualivimmiippat, taassuma qaqinnissaanut aningaasartuutissat Ineqarnermut, Attaveqaasersuutinut, Isorliunerusunut Upalungaarsimanermullu Naalakkersuisoqarfiup matussusissagai ilimanartorujussuuvoq.

Apeqqut 5: Angallatit pisussaaffigalugu sillimmaserneqanngitsut

- *Angallatit umiiarnikut qimaannakkat pisussaaffigalugu sillimmaserneqarsimanngitsut iliuuseqarfigineqarnissaannut suut periarfissaanersut Naalakkersuisunit qanoq nalilerneqarpat?*

Akissut: Angallatinut sillimmaserneqarsimanngitsunut manna tikillugu suleriaasiusoq taamaaginnassaaq. Taamaalilluni suliaq suli sivisuumik suliarineqartassaaq, akisoorujussuullunilu. Umiiarsimasunik qaqitsinissamut aningaasartuutissat Ineqarnermut, Attaveqaasersuutinut, Isorliunerusunut Upalungaarsimanermullu

Naalakkersuisoqarfiup naggataatigut akilissagai naatsorsuutigineqartariaqarpoq. Kingorna aningaasartuutit piginnittumut akilersinniarneqarssapput, aningaasalii tamakkiisumik akilersinneqarsinnaanersut qulakkeerneqarsinnaanani suliaq tamanna sivisusarpoq. Aningaasanik utertitsisoqarpat taakku Ineqarnermut, Attaveqaasersuutinut, Isorliunerusunut Upalungaarsimanermullu Naalakkersuisoqarfimmut tunnatik Nunap Karsianut nakkartinneqartarput.

- *Naalakkersuisut naliliinerat malillugu immikkoortumut tassunga suli allamik suliniuteqartoqarnissaa pisariaqarpa?*

Akissut: Nunami umiarsualiviit arlaqartut piginnaasatigut unammillernartitaqarmata, inissanillu amigaateqarmata umiiarnikunik eqaannerumik qaqitsisinnaalernissaq inissanik pilersitsissaaq, taamaalillunilu umiarsualivinni eqqugaasuni inissatigut unammillernartut iliuuseqarfigineqarnissaannut tapertaalluni. Naalakkersuisuni tassunga suli isummertoqarnikuunngilaq.

Apeqqut 6: Oqartussat akisussaaffiisa agguataarnerat aamma amigartumik sillimmasernerit

- *Umiarsuit umiiarnikut sumiissusersillugit umiarsuarnik nikissinnaanngitsunik kaanngartitsilluni kalinnermut, Namminersorlutik Oqartussat kommunit Imarsiornermik aqutsisoqarfiullu tamarmik immikkut akisussaaffii Naalakkersuisunit nassuiaatigineqarsinnaava?*

Akissut: Umiatsiat mikinerusut qaqinnuteqarnissaat kommunit, najukkami umiarsualivinnut oqartussat suleqatigalugit isumagisarpaat. Umiarsualivimmi pisortaq aaqqiissutissarsiorniarlugu aallaqqaammut piginnittoq attavigisarpaa, pisullu ilaanni illuatungeriit isumaqatigiittarput umiatsiaq nunamut qaqinneqassasoq.

Umiiarnikoq qaqinneqarsinnaanngikkaangat, qaqinneqarnissaanullu piginnittoq suleqataarusunngikkaangat imaluunniit piginnittuunermut tunngasut paasineqarsinnaanngikkaangata najukkami umiarsualivimmi pisortaq saaffiginnikkaangat Namminersorlutik Oqartussat aatsaat akuliunneqartarput. Angallat mikinerusoq qaqinneqarsinnaatillugu, nunaminertamik piukkunnartumik kommuni ujarlissalluni suliassaraa.

Akisussaaffimmut tunngasut paasineqaraangata, angallatillu qaqinneqarnissaanut peqqussut piffissaliussap iluani piginnittup malissimanngippagu umiiarsimasumik sumiissusersineq, kalitsineq, qaqitsinerlu aallaavittut najukkami suliassinneqartartumit isumagineqartarpoq.

Imarsiornerut Aqutsisoqarfiup umiiarnikumik qaqitsinissaanut akisussaaffeqarnerani, umiiarnikoq sumiinnersoq, malittarisassallu atuuttut apeqqutaasarput. Umiiarnikoq angallatinut allanut isumannaallisaanikkut aarlerinarsinnaatillugu, Imarsiornerut Aqutsisoqarfiup umiiarnikoq aatsaat akisussaaffigisarpaa. Kalaallit Nunaanni imartat itisoorujussuusarmata, umiiarnikut avatangiisit eqqarsaatigalugit suliassaakkajuttarput.

- *Sillimmasiineq naammassimanngippat aningaasartuutit tamakkiisut matussuserneqarnissaanut qanoq aaqqiisoqassava?*

Akissut: Umiiarnikup qaqinneqarnissaa qanoq nukingernartiginersoq aallarniutigalugu nalilerneqartarpoq. Siornatigut eqqaaneqareersutut umiiarnikoq umiarsualivimmi

annertuumik ajoqutaanersoq, avatangiisinut sunniuteqaratarsinnaanersoq imaluunniit qanoq iliuuseqarfigineqanngikkuni kiveratarsinnaanersoq ilaatigut pingaartinneqartarpoq.

Umiiarnikoq piumasaqaatinik taakkunannga ataatsimik, arlalinnilluunniit naammassinnittutut nalilerneqarpat qaqitsinissaq siunertaralugu suliaq aallartinneqassaaq. Siuliani allaatigineqartutut aaqqiissutissarsiornissaq siunertaralugu piginnittoq attavigineqartarpoq, pisariaqartillugulu piffissaliup iluani angallatip qaqinneqarnissaanut pisortatigoortumik peqqussuteqartoqartarluni.

Umiiarnikoq aallaavittut piginnittup akiligassaanik qaqitsinneqassaaq, tak. inatsit atuuttoq. Tamanna pillugu akiligassaq sillimmasiissummit matussuserneqarsinnaatinnagu, akileraartartut artukkerumanagit akiligassaq piginnittumut toqqaannartumik nassiunneqassaaq.

Inaarutaasumik oqaatigineqassaaq, kunngip peqqussutaa naalagaaffiup akisussaaffigimmagu, Sanaartornermullu Ataatsimiititaliap kissaatigippagu Imarsiornermut Aqutsisoqarfik qinnuigineqarsinnaavoq Ineqarnermut, Attaveqaasersuutinut, Isorliunerusunut Upalungaarsimanermullu Naalakkersuisoqarfik suleqatigalugu inatsisissatut siunnersuut misissussagaa.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Iddimanngiiu Jensen Bianco